

Universalus dizainas mokymuisi: TŪM gerosios praktikos

Adelė Urbienė
pažangos programos
„Tūkstantmečio mokyklos“
įtraukiojo ugdymo srities ekspertė

Finansuoja
Europos Sajunga
NextGenerationEU

ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA

esfa EUROPOS
SOCIALINIO
FONDO
AGENTŪRA

TŪM

Tūkstantmečio
mokyklų
programa

TŪM gerosios praktikos

- UDM gairės
- TŪM UDM dirbtuvės
- UDM mokomieji flmukai

Universalaus dizaino mokymuisi gairės 2023

Leidinio paskirtis

- Sukurti vientisą pagrindą sisteminiam UDM vystymui
- Visais lygmenimis: nacionaliniu mastu, savivaldybėse ir mokyklose
- Siekti įtraukiojo ugdymo įgyvendinimo Lietuvoje.

UDM ir TUM sričių dirbtuvės (2025 kovas-balandis)

Kultūrinis ugdymas ir UDM

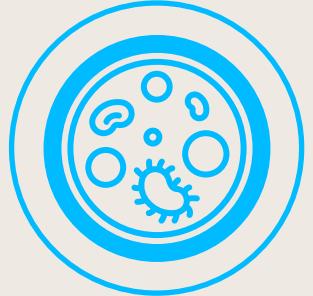

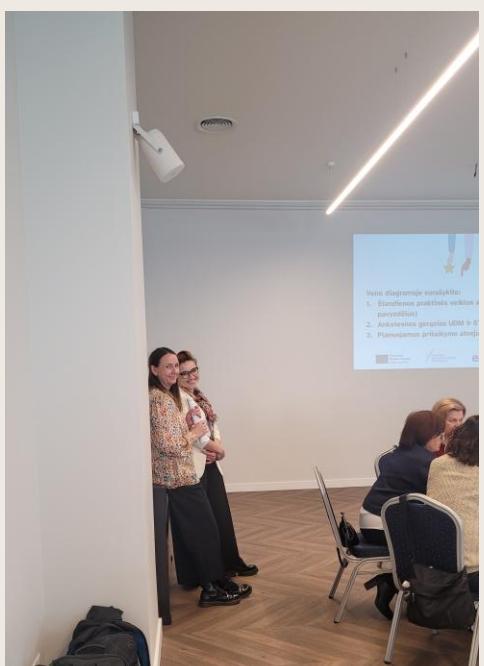
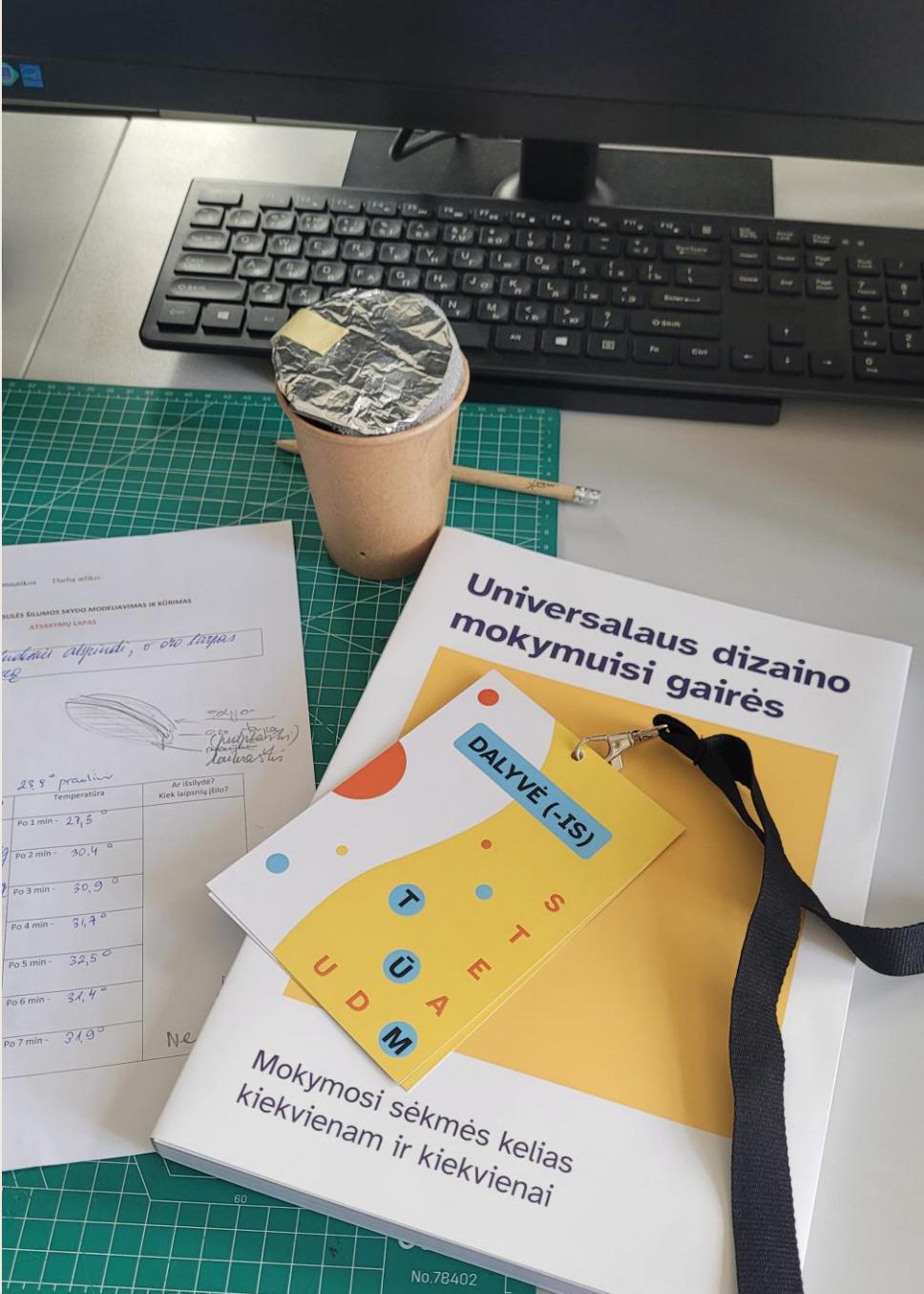
KU + UDM

- Dirbtuvės vyko Vilniuje Kovo 5d. ir 27 d.
- Dalyvavo apie 40 mokytojų ir švietimo specialistų iš visos Lietuvos;
- Tikslas – **stiprinti įtraukios mokymosi kultūros kūrimą klasėje**
- Dalyviai buvo kviečiami atsakyti į klausimus: „Su kokiomis sudėtingomis situacijomis susiduriu, bandydamas(s) į ugdymo procesą įtraukti visą klasę?“ ir „Kaip tame jaučiuosi?“

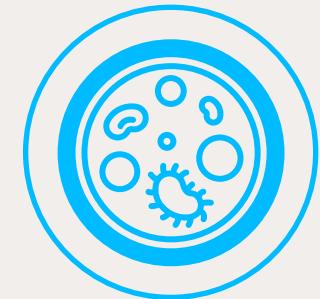

STEAM + UDM

TÚM Tūkstantmečio mokyklų programa

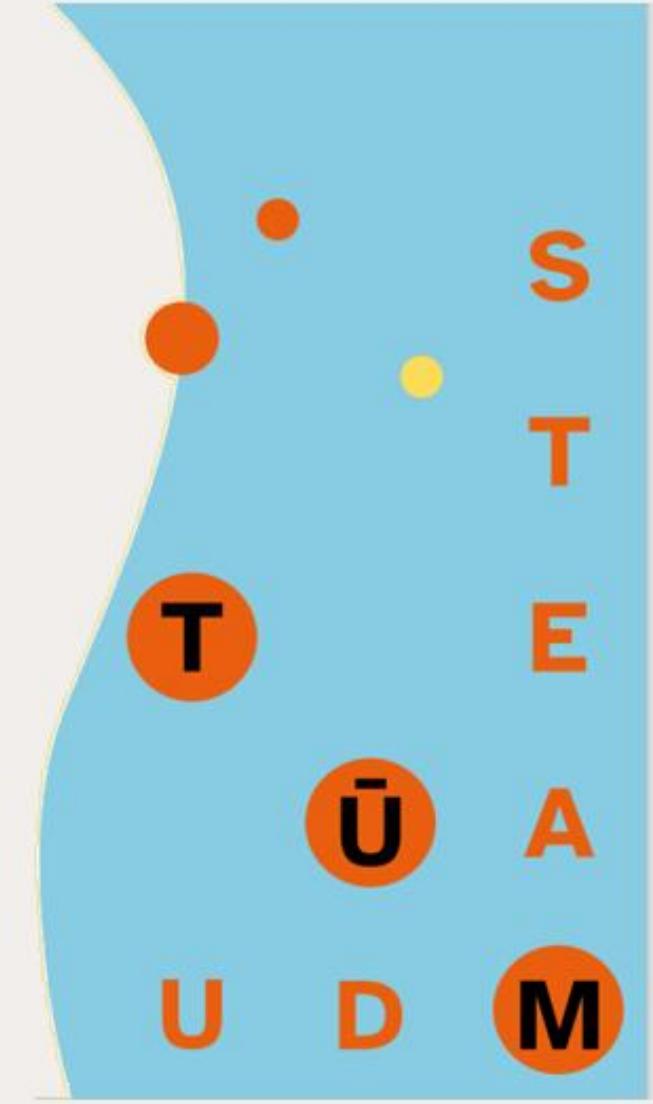
STEAM + UDM

UDM

Ugdymo(si) tikslų išsikėlimas
Įvairovės pripažinimas ir planavimas
Dėmesys individualiems mokymosi poreikiams, ugdymo pastoliams, emociniam santykui su mokymusi

STEAM

Hipotezės formulavimas
Tarpdalykinė integracija
Akcentuojamas mokslinis mastymas, technologinis taikymas
Patirtinis mokymasis
Problemų sprendimas
Kūrybiškumo, kritinio mastymo ugdymas
Bendradarbiavimas
Įtraukumas
Aktualumas

Lyderystė veikiant

+

UDM

Lyderystė veikiant + UDM

- Dirbtuvės vyko balandžio 15d. Lietuvos įtraukties švietime centre
- Dalyvavo švietimo įstaigų vadovai, pedagogai bei ugdymo specialistai
- Nagrinėjome tris temas: mokomoji lyderystė, grįžtamasis ryšys ir profesinis tobulėjimas
- Akcentavome, kad visi mokyklos bendruomenės nariai yra besimokantys ekspertai ir UDM principus vertinga taikyti ne tik mokiniams, bet ir mokytojams bei vadovybei.

Rekomendacijos ŠIOJE NUORODOJE

Universalus dizainas mokymuisi

UDM+STEAM ugdymo dirbtuvės

UDM+Kultūrinio ugdymo dirbtuvės

UDM+Lyderystės veikiant dirbtuvės

Tinklalaidės įtraukiojo ugdymo temomis

„Jaunimo žvilgsnis: įtraukios mokyklos patirtys“

**POS
TŪM
IS**

dialogai švietimo
pažangai

Epizodo tema:

„Jaunimo žvilgsnis:
įtraukios mokyklos
patirtys“

1 Priedas

Užduotis Nr.1. Užpildykite lentelės 3-ią stulpelį

Universalus dizaino mokymuisi principas	Rekomenduojama veikla	Aptiktų principai atliktoje tiriamojoje viekoje
Itraukimo į mokymąsi būdu įvairovė Kodėl mokausi?	 <ul style="list-style-type: none"> ugdymo turinio sąsaja su mokinlių interesais, gyvenimo aktualiomis; prieinami, tačiau asmeninj iššūkij keliantys tikslai; tyriėlių grindžiamas mokymosi procesas; aktyvus bendradarbiavimas su kitais besimokančiais, ir dalinimasis idėjomis; skatinimas ieškoti įvairių užduoties sprendimo strategijų; nuoširdus tikėjimas mokinlių sėkmė.	
Mokymosi būdu įvairovė supratimui. Ko mokausi?	 <ul style="list-style-type: none"> mokinlių turinį žinių suaktyvinimas; informacinių ir kitų technologijų pastelkimimas; informacijos pateikimas tekstu, kalba, animacija, vaizdu; įvairių informacijos akcentavimo ir žmogišimo priemonių naudojimas; mokinlių įgalinimas surinkti informaciją iš įvairių šaltinių, ją interpretuoti, perkelti į savo žemėlapius, verbalizuoti; aktyvus bendra mokinlių veikla analizuojant informaciją.	
Mokymosi būdu įvairovė savivaldžiam mokymuisi Kaip mokausi?	 <ul style="list-style-type: none"> savivaldus mokymasis per įvairių žanru kūrybą (tyrimas, tekstai); savivaldus mokymasis bendradarbiaujant, komunikujant; strategijuojuantis mokymasis per fizinę veiklą, kuriai keliami skirtinti reikalavimai (grėtis, diapazonas, apimtys); pateikiamas įvairios priemonės fiziniams velkosmams atlikti; besimokantieji skatinami išsikeltti sudetingus, tačiau realius veiklos tikslus; aptariami išsiliketi tikslai; skatinamos ir remiamos mokinlių pastangos, teikiami resursai, pastebimų sunumai; pasibūlomi pastoliai.	

Šaltinis: Universalus dizaino mokymuisi gairės. Mokymosi sėkmės kelias kiekvienam į kiekvieną. Išleido Tūkstantmečio mokyklių programos akademija Europos socialinio fondo agentūroje.

Penkių kūrybinio mąstymo įpročių schema padeda suprasti kūrybingumą, atpažinti stiprybes ir kryptis augimui.

Smalsumas

- Stebisi, kelia klausimus
- Tyrinėja, ieško atsakymų
- Abejoja įsitvirtinusioms priežiūromis ir normomis

Vaizduotė

- Žaidžia idėjomis
- Jungia skirtingas sritis
- Remiasi intuicija

Nuosekli praktika

- Veikla praktiškai stengiasi tobulėti
- Nuolat tobulina techninius išgydžius
- Kritiškai vertina ir apmasto

Bendradarbiavimas

- Gėba dirbti su kitais
- Užmezga ir prima grįztamajį ryšį
- Dalisiųsi idėjomis ir kitais produktais

Atkaklumas

- Toleruoja neapibrėžtumą
- Pripažista sunkumus, kaičiau darbo dali,
- Drįsta būti kitoks

Asociacijos „Kūrybinės jungtys“ parengta pagal Ellen Spencer, Bill Lucas, Guy Claxton, Progression in Creativity: developing new tools of assessment, 2012.

Ką suteikia kūrybiniai procesai mokymesi?

- Galimybė išreikšti save ir patirti autentiškumą.
- Ryšių stiprinimą, bendradarbiavimą.
- Gilesnj temos supratimą.
- Praktinj veikimą, kuris įtraukia jausmus, nuostatas ir asociacijas – tai susitirpina mokymasi.

UDM mokomieji filmukai

- **Tiksas** - pademonstruoti praktinį UDM taikymą
- **Skirtas** mokytojams ir ŠP specialistams
- 6 klasės matematikos ir 8 klasės lietuvių kalbos pamokaos

Pastoliai:

priemonēs barjerams įveikti

UDM prieiga

Tūkstantmečio
mokyklų
programa

Finansuoja
Europos Sajunga
NextGenerationEU

EUROPOS
SOCIALINIO
FONDO
AGENTŪRA

Kaip UDM įveiklinsite jūs?

AČIŪ!

Finansuoja
Europos Sajunga
NextGenerationEU

ŠVIETIMO,
MOKSLO IR SPORTO
MINISTERIJA

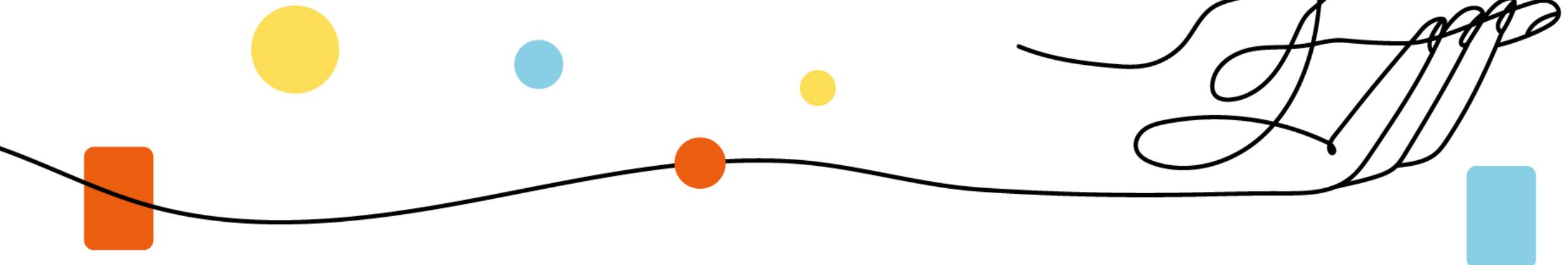
esfa EUROPOS
SOCIALINIO
FONDO
AGENTŪRA

TÚM

Tūkstantmečio
mokyklų
programa

GEROSIOS SAVIVALDYBIŲ PRAKTIKOS:

kaip atpažinti ir įgyvendinti? II

TÚM

Tūkstantmečio
mokyklų
programa

Finansuoja
Europos Sąjunga
NextGenerationEU

NAUJOS KARTOS
LITUVA

esfa

EUROPOS
SOCIALINIO
FONDO
AGENTŪRA